

“Cuộc chiến” chống gian lận vàng (Bài 1):

CN-03

Nhiều năm qua, tình trạng gian lận “tuổi vàng” diễn ra khá phổ biến khiến quyền lợi người tiêu dùng và các cơ sở kinh doanh vàng chân chính bị xâm phạm. Sở Khoa học - công nghệ Đồng Nai tiếp tục là đơn vị tiên phong trong cả nước khi đã và đang quyết liệt triển khai hàng loạt biện pháp hiệu quả nhằm lập lại trật tự, tạo lập thị trường kinh doanh vàng lành mạnh, bền vững đem lại niềm tin cho người tiêu dùng.

Bài 1: Lập lại trật tự thị trường vàng

Mặc dù thông tư 22 của Bộ Khoa học - công nghệ (KH-CN) (quy định về quản lý đo lường trong kinh doanh vàng và quản lý chất lượng vàng trang sức, mỹ nghệ lưu thông trên thị trường) có hiệu lực từ ngày 1-6-2014, nhưng Sở KH-CN Đồng Nai chưa áp dụng ngay việc thanh kiểm tra các doanh nghiệp (DN) kinh doanh vàng mà đã dành ra hơn 1 năm tổ chức tuyên truyền, vận động, nhắc nhở DN thực hiện đúng quy định. Tuy nhiên, nhiều DN vẫn cố tình không chấp hành. Do vậy, Sở KH-CN buộc phải sử dụng biện pháp “mạnh tay” là thành lập đoàn kiểm tra và kiên quyết xử lý những trường hợp cố tình vi phạm.

(Ảnh: Giám đốc Sở KH-CN Phạm Văn Sáng- người đã chỉ đạo quyết liệt triển khai hàng loạt biện pháp hiệu quả nhằm lập lại trật tự thị trường vàng trên địa bàn tỉnh Đồng Nai)

Đóng vai người tiêu dùng để “xâm nhập” thực tế

Vàng trang sức, mỹ nghệ là sản phẩm thiết yếu trong cuộc sống của người dân và việc giao thương trong lĩnh vực này cũng đã có từ lâu. Trong khi đó, nội dung Thông tư 22 có nhiều quy định còn mới mẻ đối với DN kinh doanh

vàng cũng như với các nhà sản xuất vàng trang sức, mỹ nghệ. Để DN có thể thực hiện đúng quy định phải cho họ lộ trình để chuẩn bị. Vì vậy, sau khi thông tư có hiệu lực, thay vì đi kiểm tra ngay, trong năm 2014 Sở KH-CN tổ chức hội nghị mời các DN kinh doanh vàng trên toàn tỉnh đến dự để phổ biến nhằm giúp họ nắm những quy định mới. Bà Đỗ Ngọc Thanh Phương, Chi cục trưởng Chi cục Tiêu chuẩn - đo lường chất lượng (TC-ĐL-CL), thuộc Sở KH-CN Đồng Nai cho biết: “Chúng tôi không muốn gây khó cho DN, mà muốn họ phải tự giác, có ý thức chấp hành quy định của pháp luật. Cho nên, chúng tôi đã dành một khoảng thời gian phù hợp để họ chuẩn bị”.

Tuy nhiên, khoảng thời gian chuẩn bị đó đã không được phần đông DN chấp hành. Đó là điều mà Chi cục TC-ĐL-CL rút ra sau chuyến khảo sát do Chi cục tổ chức đầu năm 2015 về tình hình thực hiện Thông tư 22 ở các DN kinh doanh vàng trong tỉnh. Kết quả khảo sát cho thấy, nhiều DN vẫn sai phạm về hàm lượng vàng không đúng với công bố. Đợt khảo sát này, Chi cục tiếp tục nhắc nhở và yêu cầu các DN vi phạm phải nhanh chóng khắc phục chứ chưa xử phạt. Cũng từ đợt khảo sát này, tháng 5-2015, Sở KH-CN đã tổ chức hội nghị lần 2 và mời đông đảo DN (đạt hơn 90%) đến dự. “Hội nghị lần này, chúng tôi có mời lãnh đạo Bộ KH-CN và một số chuyên gia có nhiều kinh nghiệm đến để giải thích và trả lời tất cả các thắc mắc của DN”, bà Phương cho biết thêm.

(Ảnh: Bà Đỗ Ngọc Thanh Phương, Chi cục trưởng Chi cục TC-ĐL-CL, người đứng giữa, bên máy đo hàm lượng vàng bằng công nghệ quang phổ di động)

Tháng 3-2016, được sự đồng ý của lãnh đạo Sở, bà Phương đã đóng vai người tiêu dùng để “xâm nhập” vào các cơ sở kinh doanh vàng nhằm nắm bắt tình hình. Mục đích của việc cải trang là thu thập chứng cứ để có cơ sở đánh giá và xác định mức độ, cách thức vi phạm của DN. “Tôi đã phải đóng vai nhiều thành phần người tiêu dùng. Khi thì cải trang thành người đi đường ghé vào hỏi thăm địa chỉ, sẵn tiện thấy sản phẩm đẹp mua tặng con; khi thì đóng vai cặp vợ

chồng đi lựa mua nhẫn cưới hoặc đóng vai người con đi mua vàng tặng mẹ nhân sinh nhật... Trong quá trình đó, tôi đã tìm cách thu thập được những thông tin quan trọng do chính DN cung cấp”, bà Phương tâm sự.

Để việc đóng vai không bị “lộ”, không bị DN, cửa hàng bán vàng nghi ngờ, bà Phương phải bỏ ra nhiều ngày về các “chành” (các doanh nghiệp, đầu mối sản xuất, kinh doanh vàng) ở TP. Hồ Chí Minh để quan sát, tìm hiểu cách mọi người giao dịch với nhau. “Việc tôi đóng vai người tiêu dùng đi mua vàng đều diễn ra khá thuận lợi. Bởi tôi đã từng “diễn vai này” trước đó. Hơn nữa, trong vụ kiểm tra gian lận xăng dầu năm ngoái cũng đã giúp cho tôi có nhiều kinh nghiệm hơn. Vì vậy, trong “vai diễn” lần này tôi cảm thấy mình rất tự tin”, bà Phương chia sẻ.

Hiệu quả từ sự nghiêm minh

Sau gần 1 tháng đóng vai người tiêu dùng, bà Phương đã thu thập đầy đủ thông tin và mua một số mẫu vàng đem về cho Chi cục kiểm tra. Kết quả, hàm lượng vàng trên các mẫu đều không đạt so với công bố của DN. Chẳng hạn, vàng 23k với hàm lượng vàng được công bố là 98%, nhưng kết quả kiểm tra chỉ đạt 93,5%, thậm chí có DN chỉ đạt 65%; vàng 18k với hàm lượng vàng công bố là 75%, nhưng kết quả kiểm tra chỉ đạt 65 - 73%; vàng 14k với hàm lượng công bố 61% nhưng kết quả kiểm tra chỉ đạt 37 - 58%... Điều đó cho thấy, người tiêu dùng đã bị “móc túi” một cách công khai với thiệt hại không nhỏ.

(Ảnh: Cán bộ Đoàn thanh tra đang kiểm tra chất lượng vàng của một doanh nghiệp đóng trên địa bàn TP. Biên Hòa)

Trước thực trạng trên, Chi cục TC-ĐL-CL đề nghị lãnh đạo Sở ban hành quyết định thành lập đoàn đi kiểm tra các DN kinh doanh vàng trong tháng 5 và 6-2016. “Mặc dù chúng tôi đã nhiều lần tuyên truyền, nhắc nhở nhưng phần lớn DN vẫn cố tình làm sai. Cho nên, trong quá trình đi kiểm tra, nếu phát hiện DN nào vi phạm thì chúng tôi kiên quyết xử lý chứ không nhắc nhở nữa. Có như vậy, DN mới chấp hành đúng quy định”, bà Phương nói. Đặc biệt, trước khi

thành lập đoàn đi kiểm tra các DN kinh doanh vàng, Sở KH-CN đã trang bị cho Chi cục 1 máy quang phổ di động. Thiết bị này rất hiện đại có khả năng thử nghiệm vàng chính xác và tương thích với máy ở Trung tâm 3 (Bộ KH-CN) đóng tại TP. Hồ Chí Minh.

Kết quả kiểm tra cho thấy, từ đầu tháng 5 đến giữa tháng 6, qua kiểm tra 50 DN thì có đến 47 DN vi phạm (trong đó có 35 DN vi phạm ở mức độ nghiêm trọng và 12 DN vi phạm ở mức độ nhẹ). Sở đã ra quyết định xử phạt 47 DN với tổng số tiền gần 1,2 tỷ đồng. “Trong quá trình kiểm tra, chúng tôi cũng chịu nhiều áp lực vì có trường hợp DN bán tiếng hoặc “dọa” có người quen, người thân đang công tác ở cơ quan này, đơn vị nọ. Tuy nhiên, chúng tôi vẫn quyết tâm làm vì việc đoàn đi kiểm tra là thực thi theo đúng trách nhiệm, đúng với quy định pháp luật và có chỉ đạo triệt để của lãnh đạo cấp trên. Hơn nữa, lãnh đạo Sở cũng đã đưa ra một cơ chế chỉ đạo quyết liệt là trong quá trình kiểm tra, lãnh đạo sẽ không can thiệp vào hoạt động của đoàn với bất cứ lý do gì. Nhờ đó mà đoàn không bị tác động bởi các yếu tố bên ngoài trong quá trình tiến hành kiểm tra”, bà Phương cho hay.

Sự nghiêm minh từ đợt kiểm tra này đã gây ra “hiệu ứng” thực sự trong ngành kinh doanh vàng trang sức, mỹ nghệ ở Đồng Nai. Nhiều DN đã tự giác nấu lại vàng có tuổi vàng thực tế thấp hơn tuổi vàng khắc trên nữ trang hoặc đem đổi lại tại các “chành” vàng nữ trang ở TP. Hồ Chí Minh. Cũng có trường hợp DN xin công bố và làm lại tem nhãn cho phù hợp với tuổi vàng thực tế. Đặc biệt, sau khi Sở KH-CN công bố kết quả đợt đầu kiểm tra, đã có hơn 170 DN chủ động nộp đơn đến Chi cục TC-ĐL-CL đề nghị hỗ trợ giúp họ cách thực hiện đúng quy định để kinh doanh không bị vi phạm. Cũng nhờ đó, trong số 32 DN mà Chi cục tiến hành kiểm tra trong nửa cuối tháng 6-2106, tất cả đều cho kết quả đáng ghi nhận là không vi phạm.

(Ảnh: Đang kiểm tra chất lượng vàng bằng công nghệ quang phổ di động)

“Bước đầu chúng tôi mới chỉ tiến hành kiểm tra và xử phạt vi phạm hành chính, nhưng nếu vẫn còn tiếp diễn, chúng tôi buộc phải có chế tài xử phạt nghiêm theo quy định, đồng thời công khai cửa hàng kinh doanh kém chất lượng. Khi tất cả đi vào nề nếp, khuôn khổ không chỉ người dân được bảo vệ mà DN, cơ quan quản lý cũng thuận lợi hơn. Thị trường vàng Đồng Nai sẽ được chuẩn hóa giống như xăng dầu vậy”, Giám đốc Sở KH-CN Phạm Văn Sáng khẳng định.

BOX: Hỗ trợ doanh nghiệp cả ngày thứ bảy và chủ nhật

Bà Đỗ Ngọc Thanh Phương, Chi cục trưởng Chi cục TC-ĐL-CL cho biết, sau đợt kiểm tra vừa qua, rất đông DN kinh doanh vàng và người dân đã chủ động đến Chi cục để nộp đơn xin được hỗ trợ. Vì vậy, để tạo thuận lợi cho DN và người dân, Sở KH-CN đã chấp thuận cho Chi cục thuê thêm 3 máy quang phổ thử nghiệm hàm lượng vàng. Chi cục đã tập trung nhân lực làm việc cả ngày thứ bảy và chủ nhật để hỗ trợ kịp thời cho DN và người dân. Ngoài ra, Sở KH-CN cũng có nhu cầu mua thêm máy quang phổ cố định có chức năng hiện đại giống như ở Trung tâm 3 nhằm phục vụ cho việc thiết lập thị trường vàng minh bạch ở Đồng Nai. Hiện Chi cục đang trình thủ tục để Tổng cục TC-ĐL-CL cấp phép.

..... (Còn tiếp).....

“Cuộc chiến” chống gian lận vàng (Bài 2)

Nhiều năm qua, tình trạng gian lận “tuổi vàng” diễn ra khá phổ biến khiến quyền lợi người tiêu dùng và các cơ sở kinh doanh vàng chân chính bị xâm phạm. Sở Khoa học - công nghệ Đồng Nai là đơn vị tiên phong trong cả nước khi đã và đang quyết liệt triển khai hàng loạt biện pháp hiệu quả nhằm lập lại trật tự, tạo lập thị trường kinh doanh vàng lành mạnh, bền vững đem lại niềm tin cho người tiêu dùng.

Bài 2: Ghi nhận những ngày đầu thanh tra đột xuất

Sau kết quả đợt kiểm tra 82 doanh nghiệp (DN) kinh doanh vàng vào tháng 5 và 6-2016, có hơn 170 DN đã chủ động nộp đơn xin hỗ trợ đánh giá chất lượng vàng. Tuy nhiên theo thống kê, còn khoảng 120 DN trên toàn tỉnh chưa tự giác chấp hành. Để thực sự tạo lập thị trường vàng minh bạch, bảo vệ người tiêu dùng, Sở Khoa học - công nghệ (KH-CN) đã thành lập Đoàn thanh tra liên ngành (do Thanh tra Sở KH-CN làm trưởng đoàn, các thành viên là đại diện Chi cục Quản lý thị trường, Công an tỉnh, Ngân hàng Nhà nước chi nhánh Đồng Nai, Phòng Kinh tế các địa phương trong tỉnh) triển khai đợt thanh tra chuyên đề về đo lường trong kinh doanh vàng; về tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng hàng hóa trong sản xuất, kinh doanh vàng trang sức, mỹ nghệ.

Theo kế hoạch, sẽ có 90 DN trên địa bàn tỉnh được lựa chọn ngẫu nhiên để thanh tra đột xuất trong thời gian từ tháng 7 đến tháng 9-2016.

Không để “rò rỉ” thông tin

Sáng 6-7, trước khi đoàn thanh tra lên đường làm nhiệm vụ, tại Sở KH-CN, ông Huỳnh Minh Hậu, Phó giám đốc Sở đã bốc thăm ngẫu nhiên danh sách DN để đi thanh tra trước sự chứng kiến của các thành viên đoàn và phóng viên các báo, đài. Sau đó, ông Hậu ký vào các phiếu được chọn ngẫu nhiên nhưng không đọc tên DN được ghi bên trong rồi trao cho Trưởng đoàn Lâm Sơn Hà (Chánh thanh tra Sở KH-CN). Việc bốc thăm ngẫu nhiên này sẽ được lãnh đạo Sở tiến hành hằng tuần do mỗi tuần, đoàn thanh tra liên ngành làm việc trong 3 ngày.

Danh sách các DN được thanh tra, lộ trình đi... chỉ có trưởng đoàn nắm rõ, ngoài ra không ai được biết trước, kể cả Ban giám đốc Sở KH-CN. Để thông tin không bị “rò rỉ” ra ngoài, trên đường đi, tất cả các thành viên trong đoàn đều phải “nộp” điện thoại di động cho trưởng đoàn quản lý. Nếu ai có chuyện quan trọng của gia đình cần gọi điện thoại gấp thì phải xin ý kiến trưởng đoàn. Trong lúc làm

nhệm vụ, các thành viên phải nghiêm chỉnh chấp hành theo sự phân công của trưởng đoàn. Trưởng đoàn được quyền quyết định mọi thông tin, mọi chuyện phát sinh trong lúc đang thanh tra. “Chúng tôi muốn “gom” mọi thông tin về một đầu mối và giao cho trưởng đoàn được quyền quyết định nhằm tránh trình trạng DN nào không quen thì đi thanh tra, còn DN nào quen thì không đi. Đồng thời, nếu có sự cố gì xảy ra thì người trưởng đoàn phải chịu trách nhiệm”, Giám đốc Sở KH-CN Phạm Văn Sáng cho biết.

(Ảnh: Phó giám đốc Sở KH-CN Đồng Nai Huỳnh Minh Hậu đang bốc thăm ngẫu nhiên danh sách DN sẽ thanh tra trong 1 tuần)

Ghi nhận của phóng viên Báo Lao động Đồng Nai theo đoàn thanh tra những ngày đầu cho thấy, các DN kinh doanh vàng mà đoàn đến làm việc đều đã nhận được thông báo về đợt thanh, kiểm tra. Tuy nhiên, nhiều DN vẫn chưa chấp hành đầy đủ các quy định của pháp luật về tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng, nhãn hàng hóa trong sản xuất, kinh doanh vàng. Chẳng hạn, các DN chưa tự kiểm tra định kỳ (ít nhất 1 lần/tuần) cân đo trọng lượng vàng; chưa công bố tiêu chuẩn áp dụng cho sản phẩm nhãn tron do DN sản xuất; một số sản phẩm không có nhãn; một số sản phẩm có nhãn nhưng nội dung ghi và cách ghi chưa phù hợp theo quy định như: thiếu tên nhà phân phối, thiếu tên đơn vị chịu trách nhiệm về hàng hóa...

Đặc biệt, các DN vẫn còn sai phạm về hàm lượng vàng không đúng với công bố. Cụ thể, đoàn kiểm tra nhanh 22 sản phẩm về hàm lượng vàng trang sức, mỹ nghệ của một DN ở TP. Biên Hòa thì có 13 mẫu đạt và 9 mẫu có dấu hiệu chưa đạt; ở một DN khác tại huyện Vĩnh Cửu, 2 mẫu có dấu hiệu chưa đạt trên 20 sản phẩm được kiểm tra...

Theo Trưởng đoàn Lâm Sơn Hà, đối với những sản phẩm vàng có dấu hiệu chưa đạt về hàm lượng, đoàn sẽ đem mẫu về kiểm tra lại một lần nữa nhằm bảo đảm kết quả chính xác nhất. Kết quả đó sẽ là cơ sở để xử lý vi phạm của DN.

Trong quá trình thanh tra, đoàn đã yêu cầu DN phải thực hiện ngay việc công bố tiêu chuẩn áp dụng cho sản phẩm nhãn tron do DN sản xuất, dán nhãn hàng hóa đối với những mẫu vàng chưa có, cần kiểm tra định kì cân đo trọng lượng vàng theo quy định...

(Ảnh: Đoàn Thanh tra đang kiểm tra chất lượng vàng tại một DN ở TP. Biên Hòa)

Buộc doanh nghiệp “tâm phục, khẩu phục”

Sau những ngày thanh tra đầu tiên, đã không xảy ra trường hợp chủ DN có những lời lẽ và hành động cản trở đoàn thực thi nhiệm vụ. Ngược lại, họ đã chấp hành các yêu cầu đoàn đưa ra.

Bà Lý Thị Mỹ Linh, đại diện DN tư nhân vàng Ngọc Tân, thị trấn Vĩnh An, huyện Vĩnh Cửu cho biết, đã nhận được văn bản thông báo thanh kiểm tra của Sở KH-CN, nhưng vì công việc bận rộn nên bà chưa đi đăng ký hỗ trợ kiểm định chất lượng vàng (!?). Theo bà Linh, cơ sở của bà chỉ sản xuất nhãn vàng tron, còn các mẫu vàng trang sức, mỹ nghệ khác đều lấy từ các chành: Tuấn Kiệt, Ngọc Hoàng, Ngọc Thanh... ở TP. Hồ Chí Minh. Việc mua bán chủ yếu tin tưởng nhau nên bà không biết rõ “tuổi vàng” từ các mẫu do các chành cung cấp có đạt tiêu chuẩn hay không. “Sau đợt thanh tra, chúng tôi sẽ làm việc cụ thể với các chành, yêu cầu họ phải làm hợp đồng thay vì chỉ viết hóa đơn, sản phẩm nào chưa có tem nhãn thì yêu cầu họ dán đảng hoàng”, bà Linh bộc bạch.

Ông Nguyễn Văn Thông, chủ DN tư nhân vàng Kim Hùng (khu phố 1, phường Tam Hòa, TP. Biên Hòa) cho biết, ông đã biết nội dung Thông tư 22 hơn 1 năm và có nhận văn bản thông báo thanh kiểm tra của Sở KH-CN được vài tháng. Do vậy, ông đã thanh lý hết các mặt hàng vàng trang sức, mỹ nghệ cũ và chỉ còn trưng bày mặt hàng mới của năm 2016. Ông Thông cho biết thêm, khi lấy vàng từ các chành ở TP. Hồ Chí Minh, ông chỉ kiểm tra một số mẫu chứ không kiểm tra hết nên không thể biết được những mẫu vàng còn lại có kém chất lượng

không. “Nghề kinh doanh vàng phải đặt uy tín lên hàng đầu. Cho nên, sau đợt thanh tra, tôi sẽ đem vàng đi kiểm tra lại để đạt chuẩn theo quy định. Tôi cũng muốn bán vàng đạt chuẩn cho khách hàng vì nếu bán vàng không đảm bảo chất lượng thì khách hàng sẽ quay lưng với mình. Đến lúc đó, chẳng khác nào tự mình giết mình”, ông Thông chia sẻ.

(Ảnh: Những mẫu vàng kiểm tra được đoàn lập biên bản chặt chẽ và có sự chứng kiến của phía DN)

Theo bà Đỗ Ngọc Thanh Phương, Chi cục trưởng Chi cục TC-ĐL-CL, nhiều DN nêu lý do họ lấy vàng trang sức, mỹ nghệ từ các chành nên không nắm rõ được hàm lượng vàng là chưa chính xác. Bởi Khoản đ, Điều 13, Thông tư 22/2013/TT-BKH-CN của Bộ KH-CN đã quy định rõ về trách nhiệm của tổ chức, cá nhân kinh doanh vàng. Cụ thể, tổ chức, cá nhân kinh doanh vàng phải “chịu trách nhiệm và bảo đảm chất lượng vàng trang sức, mỹ nghệ bán cho người tiêu dùng phù hợp với tiêu chuẩn công bố, các quy định tại thông tư này và pháp luật có liên quan”. Như vậy, khi DN kinh doanh vàng mà sản phẩm không đúng hàm lượng như công bố thì cả DN và chành đều phải chịu trách nhiệm chứ DN không thể “đổ thừa” cho nhà sản xuất.

Theo Giám đốc Sở KH-CN Phạm Văn Sáng, chủ trương của Sở trong đợt thanh tra này là linh động xử lý hành vi sai phạm của các DN sao cho hợp tình, hợp lý. Chẳng hạn, đối với những DN vì một lý do nào đó mà vô tình sai phạm hoặc sai phạm ở mức độ nhẹ thì được xem xét xử lý “nuông tay”. Còn đối với những trường hợp đã được tuyên truyền, vận động, nhắc nhở, răn đe rồi nhưng vẫn cố tình sai phạm thì sẽ bị xử lý nghiêm. “Đặc biệt, đối với những DN có lô hàng vi phạm với giá trị từ 30 triệu đồng trở lên và có mức độ vi phạm về hàm lượng vàng từ 2% trở lên sẽ bị xử phạt hành chính và công bố rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng”, ông Sáng nói.

BOX: Nhiều thành vàng uy tín ủng hộ

Những ngày qua, nhiều thành vàng uy tín ở TP. Hồ Chí Minh đã liên hệ với Chi cục TC-ĐL-CL để bày tỏ sự đồng tình cách làm hiệu quả của Đồng Nai. Ông Bùi Quang Tuấn, đại diện thành Kim Loan Tuấn, quận 5, TP. Hồ Chí Minh chia sẻ: “Tôi đồng tình với cách làm quyết liệt về thanh, kiểm tra chất lượng vàng trang sức, mỹ nghệ của tỉnh Đồng Nai. Bởi cơ quan chức năng có làm triệt để như vậy mới tạo môi trường kinh doanh lành mạnh giữa các thành vàng với nhau, đặc biệt bảo vệ được quyền lợi người tiêu dùng. Hơn nữa, tôi rất mong các địa phương khác cũng làm được như Đồng Nai nhằm chấn chỉnh lại trật tự và làm trong sạch hóa thị trường vàng nữ trang Việt Nam, để vàng Việt Nam có thể hội nhập và cạnh tranh với vàng quốc tế”.

.....(*Còn tiếp*).....

“Cuộc chiến” chống gian lận vàng (Bài 3)

Nhiều năm qua, tình trạng gian lận “tuổi vàng” diễn ra khá phổ biến khiến quyền lợi người tiêu dùng và các cơ sở kinh doanh vàng chân chính bị xâm phạm. Sở Khoa học - công nghệ Đồng Nai là đơn vị tiên phong trong cả nước khi đã và đang quyết liệt triển khai hàng loạt biện pháp hiệu quả nhằm lập lại trật tự, tạo lập thị trường kinh doanh vàng lành mạnh, bền vững đem lại niềm tin cho người tiêu dùng.

Bài 3: Người bán lẫn người mua đều được lợi

TY LANE "HÀ"

Liên tục trong hai tháng 5 và 6-2016, qua kiểm tra 82 doanh nghiệp (DN) kinh doanh vàng, Chi cục Tiêu chuẩn - đo lường - chất lượng (TC-ĐL-CL) thuộc Sở Khoa học - công nghệ (KH-CN) đã xử lý nghiêm khắc 47 DN vi phạm với số tiền gần 1,2 tỷ đồng. Từ đầu tháng 7 này, đoàn thanh tra liên ngành của tỉnh đã bắt đầu đợt thanh tra đột xuất 90 DN khác trên toàn tỉnh.

Có thể nói, “cuộc chiến” chống gian lận vàng bước đầu đã có kết quả khả quan khi nhiều DN không còn dám vi phạm; thị trường vàng đã đem đến sự yên tâm cho đông đảo người dân và các DN làm ăn chân chính.

(Ảnh: Chi cục trưởng Chi cục TC-ĐL-CL Đỗ Ngọc Thanh Phương- người đã đóng vai khách hàng “xâm nhập” vào các doanh nghiệp kinh doanh vàng để thu thập chứng cứ)

Người bán lẫn người mua đều được lợi

Nói về hiệu ứng của đợt kiểm tra vừa qua của Sở KH-CN, bà Ngô Bích Thủy (chủ tiệm vàng Ngọc Phát, TP. Biên Hòa) nhận xét, trước đây tình trạng buôn bán vàng kém chất lượng diễn ra rất phức tạp và phổ biến khiến việc cạnh tranh vàng trên thị trường trở nên không lành mạnh. Điều đó đã gây thiệt thòi cho người tiêu dùng và cả DN làm ăn chân chính. Sau khi Thông tư 22 có hiệu lực, Sở

KH-CN Đồng Nai chỉ đạo thành lập đoàn đi thanh kiểm tra các DN trên địa bàn đã đem lại hiệu ứng khá tích cực. Nhiều DN gian lận trong kinh doanh vàng đã nhận ra lỗi sai phạm của mình và không dám tái phạm nữa. “Với cách làm quyết liệt của Sở KH-CN Đồng Nai, tôi tin rằng trong thời gian sớm, “vàng non” sẽ không còn “đường sống”, bà Thủy bày tỏ.

Bà Phạm Thị Tám, chủ DNTN Vàng Kim Ton (thị trấn Long Thành, huyện Long Thành) chia sẻ, khi gắn bó với nghề này, gia đình bà luôn suy nghĩ rằng, phải bán vàng “đúng tuổi” để tạo uy tín với khách hàng. Nếu bán vàng kém chất lượng thì sẽ bị khách hàng tẩy chay. Cho nên, dù phải lấy số lượng lớn vàng trang sức, mỹ nghệ từ các chành ở TP. Hồ Chí Minh nhưng bà cho biết, gia đình thường xuyên kiểm tra chất lượng trước khi bán cho người tiêu dùng. “Vì vậy, việc tỉnh Đồng Nai quyết liệt trong việc kiểm tra, chuẩn hóa lại thị trường vàng trang sức, mỹ nghệ không chỉ làm cho người dân yên tâm giao dịch mà những người buôn bán chân chính như chúng tôi cũng rất phấn khởi. Tôi rất ủng hộ chủ trương này vì nhờ đó mà người kinh doanh có trách nhiệm hơn”, bà Tám nói.

(Ảnh: Ngày càng động doanh nghiệp chủ động nộp đơn xin hỗ trợ đánh giá chất lượng vàng cho đảm bảo)

Ông Lê Văn Vũ, chủ DN tư nhân Ngọc Kim Nguyên (xã Tân Hạnh, TP. Biên Hòa) cho biết, DN ông đã kinh doanh vàng nữ trang hơn 10 năm. Do năng lực chế tác có hạn nên ông vẫn thường lấy lại các mẫu vàng trang sức, mỹ nghệ từ các chành lớn ở TP. Hồ Chí Minh cho đa dạng mẫu mã. Tuy nhiên, để đảm bảo hàng đúng chất lượng, ông đều phải đem mẫu vàng đi thử lại trước khi đem bán cho người tiêu dùng, vì tình trạng vàng trang sức, mỹ nghệ không đạt chất lượng như công bố vẫn tồn tại khá phổ biến. “Trước đây, mỗi lần kiểm tra vàng tôi phải đóng cửa tiệm để đem sản phẩm lên TP. Hồ Chí Minh mới có chỗ thử. Điều này đã gây tốn kém tiền bạc, công sức, đặc biệt ảnh hưởng đến việc kinh doanh buôn bán. Còn hiện nay, biết được Sở KH-CN đã triển khai máy quang phổ hỗ trợ DN nên tôi đã

đem mẫu đến nhờ kiểm định để đảm bảo sản phẩm bán ra cho khách hàng đúng với chất lượng đã được công bố”, ông Vũ chia sẻ.

Ở góc độ người tiêu dùng, bà Nguyễn Thị Thu Hương (phường Tân Hiệp, TP. Biên Hòa), bộc bạch: “Người dân chúng tôi thường có thói quen là mua vàng ở đâu thì phải bán ở đó, vì bán nơi khác thường bị chủ tiệm “ép giá” với lý do chất lượng vàng không đạt chuẩn như công bố trên sản phẩm. Cho nên, khi nghe thông tin Sở KH-CN làm quyết liệt về vàng kém chất lượng thì chúng tôi mừng lắm. Chúng tôi mong rằng, sau đợt thanh kiểm tra này, các tiệm vàng đều chấp hành đúng quy định, phải bán sản phẩm đúng chất lượng như đã công bố. Có như vậy, người dân chúng tôi không bị các DN kinh doanh vàng lừa gạt “móc túi “một cách công khai””.

Không “đánh trống bỏ dùi”

Bà Đỗ Ngọc Thanh Phương, Chi cục trưởng Chi cục TC-ĐL-CL cho biết, mục tiêu của đợt thanh kiểm tra là thực hiện theo chủ trương chỉ đạo chung của Bộ KH-CN. Bên cạnh đó, Đồng Nai còn triển khai đồng bộ các phương án vừa mang tính “răn đe” vừa hỗ trợ DN chứ không chỉ dừng lại việc thanh kiểm tra. Cụ thể, Sở KH-CN đã kịp thời trang bị cho Chi cục máy quang phổ di động hiện đại có khả năng thử nghiệm vàng chính xác và tương thích với máy ở Trung tâm Kỹ thuật TC-ĐL-CL 3 (Trung tâm 3, trực thuộc Tổng cục TC-ĐL-CL, trụ sở tại quận 1, TP. Hồ Chí Minh). Điều đó đã khiến các DN vi phạm phải “tâm phục, khẩu phục”, dẫn đến việc sau đợt kiểm tra đã có hơn 60% số DN trong tỉnh chủ động xin hỗ trợ kiểm định chất lượng vàng. Đáng chú ý, hiện Sở KH-CN đã đề nghị Bộ KH-CN và Tổng cục TC-ĐL-CL xem xét và công nhận cho Sở hình thành một tổ chức để thử nghiệm mẫu vàng trang sức, mỹ nghệ. Tổ chức này có chức năng tương tự như Trung tâm 3, cũng có điều kiện pháp lý để xử lý khi DN vi phạm... Hiện Sở KH-CN đang gấp rút tiến hành mọi thủ tục để hoàn thành sớm tổ chức này.

(Ảnh: Cán bộ Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng đang hỗ trợ doanh nghiệp xác định lại tuổi vàng máy quang phổ)

Cũng theo bà Phương, dịch vụ của tổ chức thẩm định vàng này có giá thành rất thấp, chỉ từ 12.000 - 30.000 đồng/mẫu cho 1 lần thử và bắt đầu đưa vào hoạt động trong tháng 7 này. Đặc biệt, đối với vàng trang sức, mỹ nghệ mua từ tháng 7-2016, kết quả thử có chất lượng thực tế thấp hơn chất lượng vàng ghi trên hóa đơn hợp pháp của cơ sở kinh doanh thì người mua vàng không phải trả chi phí thử. Ngược lại, người dân được thanh toán tiền chi phí đi lại tối đa 100.000 đồng/lần.

Sở KH-CN cho biết sẵn sàng đứng ra bảo vệ quyền lợi cho người tiêu dùng, nếu kết quả thử sản phẩm không đạt chất lượng. Cụ thể, người tiêu dùng muốn tố cáo DN cần ghi rõ tên, địa chỉ DN và cung cấp hóa đơn mua bán... Căn cứ vào nội dung đơn, Sở sẽ chỉ đạo thành lập đoàn đến kiểm tra DN, nếu DN đó có hành vi vi phạm như người tiêu dùng phản ánh thì sẽ bị xử lý nghiêm theo quy định.

Giám đốc Sở KH-CN Phạm Văn Sáng cho biết, trong thời gian qua, đã có nhiều người dân gọi điện thoại đến Chi cục TC-ĐL-CL đề nghị được kiểm định chất lượng vàng. Tuy nhiên, do phải sửa chữa phòng tiếp công dân và phòng thử vàng nên dự kiến đến cuối tháng 7-2016 việc hỗ trợ kiểm định vàng cho người dân mới chính thức hoạt động.

BOX 1: Sẵn sàng chia sẻ kinh nghiệm cho các tỉnh khác

Theo chỉ đạo của Bộ KH-CN, thời gian từ tháng 7 đến tháng 9-2016, cả nước sẽ triển khai đợt thanh tra chuyên đề về “đo lường trong lĩnh vực kinh doanh vàng; về tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng và nhãn hàng hóa trong sản xuất, kinh doanh vàng trang sức, mỹ nghệ” trên diện rộng. Trong đó, Đồng Nai là tỉnh đi đầu trong hoạt động này và đã thu được những kết quả ban đầu. Vì vậy, trong thời gian qua, có nhiều địa phương khác như: Lâm Đồng, Nghệ An, TP. Nha Trang (tỉnh Khánh Hòa)... đã liên hệ trực tiếp hoặc qua điện thoại đến Chi cục TC-ĐL-CL để được chia sẻ kinh nghiệm. “Với những kết quả ban đầu từ hoạt động thanh kiểm tra vừa qua, tỉnh Đồng Nai sẵn sàng chia sẻ kinh nghiệm của mình để các đơn vị bạn hoàn thành tốt công tác này”, bà Đỗ Ngọc Thanh Phương cho biết.

BOX 2: “Bí quyết” thành công

Chi cục trưởng Chi cục TC-ĐL-CL Đỗ Ngọc Thanh Phương chia sẻ, “bí quyết” đem đến thành công bước đầu trong “cuộc chiến” chống gian lận vàng ở Đồng Nai chính là nhờ có sự chỉ đạo triệt để, không can thiệp của lãnh đạo cấp trên. Tiếp đến, trách nhiệm của đoàn thanh kiểm tra thực thi nhiệm vụ phải luôn luôn công tâm, nắm vững về nghiệp vụ thanh kiểm tra, có chuyên môn sâu trong lĩnh vực đang quản lý, phải am hiểu rõ về kỹ thuật của các thiết bị đang vận hành... Ngoài ra, người trưởng đoàn phải có kinh nghiệm thực tế để linh hoạt xử lý các vấn đề phát sinh trong quá trình đi thanh kiểm tra.

.....(Còn tiếp).....

“Cuộc chiến” chống gian lận vàng (Bài cuối)

Nhiều năm qua, tình trạng gian lận “tuổi vàng” diễn ra khá phổ biến khiến quyền lợi người tiêu dùng và các cơ sở kinh doanh vàng chân chính bị xâm phạm. Sở Khoa học - công nghệ Đồng Nai là đơn vị tiên phong trong cả nước khi đã và đang quyết liệt triển khai hàng loạt biện pháp hiệu quả nhằm lập lại trật tự, tạo lập thị trường kinh doanh vàng lành mạnh, bền vững đem lại niềm tin cho người tiêu dùng.

Bài cuối: Tỉnh đầu tiên được trao quyết định kiểm định “tuổi vàng”

Chiều 28-7-2016, tại Sở Khoa học-Công nghệ tỉnh Đồng Nai đã diễn ra buổi lễ trao quyết định chỉ định thực hiện việc thử nghiệm chất lượng vàng, đồng thời khai trương phòng thử nghiệm xác định hàm lượng vàng trang sức, mỹ nghệ bằng phương pháp huỳnh quang tia X.

Phổ biến cách làm hay của Đồng Nai

Ông Trần Văn Vinh, Tổng cục trưởng Tổng cục Tiêu chuẩn-Đo lường-Chất lượng (Bộ Khoa học-Công nghệ) đã đến dự và trao quyết định trên cho Chi cục Tiêu chuẩn-Đo lường-Chất lượng (TC-ĐL-CL) tỉnh Đồng Nai. Sau đó, ông Trần Văn Vinh cùng đoàn đi tham quan phòng thử nghiệm xác định hàm lượng vàng trang sức, mỹ nghệ bằng phương pháp huỳnh quang tia X.

(Ảnh: Ông Trần Văn Vinh (bên trái) trao quyết định cho Chi cục Tiêu chuẩn-Đo lường-Chất lượng tỉnh Đồng Nai)

Như vậy, tính đến thời điểm này trong hệ thống quản lý nhà nước thì Đồng Nai là tỉnh đầu tiên và là đơn vị thứ 3 (cùng với Trung tâm I ở Hà Nội và Trung tâm III ở TP.Hồ Chí Minh) được chỉ định để kiểm định chất lượng vàng.

Phát biểu tại buổi lễ, ông Trần Văn Vinh, Tổng cục trưởng Tổng cục TC-ĐL-CL đánh giá cao những kết quả đạt được của tỉnh Đồng Nai về việc lập lại trật tự thị trường vàng trên địa bàn. Ông cho rằng, kể từ khi Thông tư 22 của Bộ Khoa học-Công nghệ được ban hành thì Chi cục TC-ĐL-CL (thuộc Sở Khoa học-Công nghệ tỉnh Đồng Nai) đã triển khai thực hiện rất tích cực như: hướng dẫn, nhắc nhở các doanh nghiệp thực hiện đúng quy định pháp luật; lấy mẫu, khảo sát trên thị trường để đánh giá tình trạng chất lượng vàng; đi kiểm tra, thanh tra các doanh nghiệp kinh doanh vàng. Chính cách làm của Đồng Nai đã giúp doanh nghiệp nhận thấy những việc làm chưa phù hợp để cải tiến cho đúng quy định pháp luật, đồng thời bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và doanh nghiệp làm ăn chân chính.

Cũng theo ông Vinh, thời gian qua, Tổng cục đã triển khai vấn đề thanh kiểm tra diện rộng trên toàn quốc về kinh doanh vàng. Trong khi một số tỉnh, thành làm chưa mạnh, chưa triệt để thì Đồng Nai không chỉ là đơn vị tiên phong mà còn thực hiện một cách rất nghiêm túc và hiệu quả. Vì vậy, Tổng cục sẽ phổ biến cách làm hay của Đồng Nai cho các tỉnh, thành khác cùng học tập kinh nghiệm.

(Ảnh: Ông Trần Văn Vinh cùng đoàn đi tham quan phòng thử nghiệm xác định hàm lượng vàng trang sức, mỹ nghệ bằng phương pháp huỳnh quang tia X)

Ông Trần Văn Vinh nhấn mạnh, Tổng cục TC-ĐL-CL cũng đã xem xét rất kỹ lưỡng trước khi trao quyết định chỉ định thực hiện thử nghiệm xác định hàm lượng vàng trang sức, mỹ nghệ bằng phương pháp huỳnh quang tia X cho Chi cục TC-ĐL-CL tỉnh Đồng Nai. Việc trao quyết định trên là phù hợp vì đơn vị đã đáp ứng đầy đủ các tiêu chí: con người, điều kiện môi trường, máy móc trang thiết bị, điều kiện pháp lý... Việc công nhận trên đã mở ra cơ hội hết sức quan trọng cho Chi cục trong việc hỗ trợ doanh nghiệp và người tiêu dùng kiểm định chất lượng vàng được thuận lợi hơn. Bởi trước đây, khi cần thiết các doanh

nghiệp phải mang vàng lên Trung tâm III tại TP. Hồ Chí Minh để kiểm định nên mất nhiều thời gian và chi phí.

... Và những phần thưởng cao quý

Ngày 19-8-2016, tại TP.Nha Trang (tỉnh Khánh Hòa), Bộ Khoa học - công nghệ đã tổ chức hội nghị toàn quốc về công tác tiêu chuẩn đo lường chất lượng. Tại hội nghị, các đại biểu cũng đã nghe Chi cục trưởng Chi cục Tiêu chuẩn đo lường chất lượng Đồng Nai Đỗ Ngọc Thanh Phương chia sẻ kinh nghiệm về công tác quản lý đo lường trong kinh doanh vàng và quản lý chất lượng vàng trang sức và mỹ nghệ lưu thông trên thị trường tỉnh Đồng Nai. Hội nghị đánh giá cao những kết quả đạt được của tỉnh Đồng Nai, đặc biệt quan tâm đến giải pháp nhằm thiết lập thị trường vàng trang sức minh bạch và cạnh tranh lành mạnh tại Đồng Nai. Dịp này, Thứ trưởng Bộ Khoa học - công nghệ Trần Viết Thanh đã trao tặng bằng khen cho bà Đỗ Ngọc Thanh Phương về thành tích xuất sắc trong việc thực hiện đấu tranh với những hành vi vi phạm pháp luật trong kinh doanh vàng trang sức, mỹ nghệ trên địa bàn tỉnh Đồng Nai.

(Ảnh: Bà Phương (thứ ba từ trái sang phải) tại lễ trao giải thưởng Phụ nữ Việt Nam năm 2016)

Ngày 18-10-2016, tại Hà Nội, Hội đồng quản lý Quỹ giải thưởng tài năng nữ Việt Nam (thuộc Hội LHPN Việt Nam) đã tổ chức lễ trao “Giải thưởng Phụ nữ Việt Nam năm 2016”. Trong danh sách 6 tập thể và 10 cá nhân được Ban tổ chức xét trao giải có bà Đỗ Ngọc Thanh Phương, Chi cục trưởng Chi cục Tiêu chuẩn - Đo lường - Chất lượng (Sở Khoa học - Công nghệ Đồng Nai). Bà Phương được vinh danh vì những thành tích xuất sắc trong công tác chống gian lận trên lĩnh vực xăng dầu và vàng trang sức, mỹ nghệ; đồng thời đưa ra các giải pháp công nghệ hữu hiệu để ngăn chặn tình trạng gian lận này. Các giải pháp của bà Phương đề xuất đã được Bộ Khoa học - Công nghệ phổ biến cho Sở Khoa học - công nghệ trong cả nước học tập.

.....*Hết*.....